

: ualr raisti : stain : iftir · mana ii ii- auk saikir · brupur : sin : auk · brup × sin ·
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Namnet på den första avlidne är ack. sg. **mana**, vilket namn förekommer Sö. 172 Tystberga och i Uppl.

Vad som följt mellan **mana** och 29—31 **auk**, kan ej med säkerhet sägas; jag förmodar [**fapur · sin ·**], som skulle passa för både meningen och utrymmet. Då efter **saikir · brupur : sin :** ytterligare **auk · brup + sin** följer, måste den tredje broderns namn hava blivit avglömt eller utelämnat av bristande utrymme eller ock funnits tillagt utom slingan men ej varsnats, skiljetecknet × antyder kanske, att **brup** är förkortning.

Översättning: Val reste stenen efter Manne (sin fader?) och Säger, sin broder och (N. N.) sin broder.

64. Fågelö, Stora Malms sn, Oppunda hd.

Pl. 11: B. 789.

Litteratur: B. 789; L. 903; Ransakn. 1667—84; J. Peringskiöld, Mon. Sud.

Runstenens läga anges av J. Peringskiöld vara »I Fugelö källar, halfparten på hwardera sidan om dören», vilka delar i B. 789 sammanförts till en enhet, som enligt måtten varit 2,25 m hög, bredden vid nedersta slingan 75 cm, vid översta 66 cm. Ämnet har säkert varit gråsten.

Inskriften är i B. 789 följande:

: kufi : auk : þurkisl : auk : uikilr [a]uk · inkualr : þeir : brupr : lakpu : stain · þinsa : eftr : atil :
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
fapur · sin : han uar · miþa · bestr
 70 75 80 85

Namnet **kufi** är fsv. *Gufi*, fvn. *Gufi*, enl. Lundgren, upptages icke av Lind. **inkualr** är fsv. *Ingvald*, vanligare *Ingevald*, men med assimilation av *ld* till *ll*, se A. Noreen, *Aschw. Gr.* § 291, 1, och med *r* genom inverkan av det försvunna *d*. Då synes icke *d* kunna vara bortfallet i **uikilr**, så att det vore ett namn **Vi-gældr*, utan det är troligen namnet **Vi-kæl*, **uikilr** B. 50, L. 509 Oslunda Uppl., **uekil** Ög. 142 St. Åby, men med analogiskt tillagd nom. ändelse -*R*. Ack. **atil** motsvaras av fsv. **Ætil* (*Ætlir*) i ortnamnet *Ætilstum* (*Ætlistum*). Gen. pl. **miþa** *mædha* för manna, är analogibildning till nom. pl. **mædhr* för *mæn*, som måste hava funnits i fsv., liksom i fvn. pl. *meðr* finns jämte det vanliga *menn*, se A. Noreen, *Aschw. Gr.* § 229, anm.

Översättning: Guve och Torgisl och Vikäll och Ingval(d), bröderna, lade denna sten efter Ätil, sin fader. Han var av män den bäste.

65. Djulefors, Stora Malms sn, Oppunda hd.

Pl. 37. Pl. 10: B. 787.

Litteratur: B. 787; L. 902; Ransakn. 1667—84; J. Peringskiöld, Mon. Sud.; Bugge, ATS V, s. 79 (Rök I); Runverser s. 187.

I *Ransakn.* 1667—84 säges: »Runstenen är belägen på Diurfors gårdh på 4 andra stenar», och: »Item på Julfårsa Lagårdh ähr och een Stoor Runesteen och medh Bokstäfver på, och i B. 785 är run-
 7—232678. Södermanlands runinskrifter.

stenen icke avbildad som rest, vilken den dock varit enligt inskriften, utan helt synlig, enligt måtten av 2,32 m höjd, 1,05 m bredd i toppen och 50 cm vid foten. Runstenen är nu rest i sydöstra delen av parken vid Eriksberg men $\frac{1}{3}$ av stenen till vänster är borta. Höjden är 1,50 m, bredden vid foten 71 cm, i toppen 63 cm, slingans bredd 10 cm, ämnet gråsten.

Det första bevarade av inskriften är foten av 27 f i [ulai]f. Det ord, som stått i den stora avflagningen efter 28—30 **sin** är nu alldeles borta, i B. 787 finnas dess första och sista runa **a-k**. Mellan **arpi** och **barpi** synes kolon hava funnits, då den övre prickén är tydlig; den nedre saknas eller är mycket liten. Ut i 57—64 **lakbarpi** har möjligen 59 **k** prick, vilket dock är osäkert, då på stenen många pricklika gropar finnas; 64 **i** är icke **a** †, som man väntar, men säkert fel för **a**. Möjligen finnes i början av vänstra slingan kolon framför **lanti**. I B. 787 tyckes kors finnas mellan inskriftens slut och början.

Inskriften är följande med det efter B. 787 tillsatta inom [].

[inka : raisti : stain : pansi : at : ulai]f : sin : [a-k] : han : austarla : arpi : barpi : auk : o : lakbarpi
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60
 Vänstra slingan: lanti : [anlapis +]
 65 70 75

Om 31—32 anmärker S. Bugge, *Runverser* s. 187: »For **a-k** finder jeg ingen anden Udfylding end **a[rfi]k** *arfing* eller *ærfing*. Men denne tillfredsstiller mig ikke, da det svenske Runesprog ellers har **arfi**, og Ældre Svensk *arvingi*, *ærvingi*.» Måhända har dock ack. *arfing* även funnits Ög. 246 Örberga. I 70—76 **anlapis** är **i** fel för **t**. Om tydningen av **arpi**, **barpi** yttrar Bugge, *ATS* V, s. 79: »*arði*, *barði* er alldeles misforstået af Dieterich, *Runensprachschatz*; *arði* er præter, af *erja* plöie, og *barði* et dat. af *barð* neutr. stavv (eg. kjölens fortsættelse i skibets stavv). Aldeles samme udtryck forekommer i et vers, der citeres som eksempel på ellipse i en islandsk grammatisk afhandling (Snorra Edda ed. A. M. II, 413): *sá er af Íslandi*

arði barði. Ligesaa

heder det i et vers af den orknöske jarl Ragnvald (Orkn. s. cap. 82, Flat. II, 488): erjum úrgu barði

út at Miklagarði

Då sölivet spillede en stor rolle i alle nordiske folks liv og digtning, må vi finde det naturligt, at mange poetiske udtryck som vedrørte denne Livsvirksomhed, var fælles nordiske.»

För **lakbarpi lanti** står **lank : barpa · lanti** B. 133, L. 657 Fittja och **lank · barpa · l-ti** B. 129, L. 643, D. II, 10 Täby Upl. och utmärker södra Italien kring Neapel, som hörde till grekiska kejsardömet men var mycket utsatt för angrepp av araberna, mot vilka vikingarna deltog i striden.

Översättning: Inga reste denna sten efter Olov, sin arvinge. Han österut plöjde med stäven och i langobardernas land avled han.

Utsagon om den döde påpekar Bugge, *ATS* V. 79, vara en halv strof i något friare form av det versmått, som Snorre använde i *Hattatal* str. 72 och kallar hinn skammi háttr.

*Han östarla
ardhi bardhi
ok ā Langbardha
landi andadhis.*

Den metriska friheten i den fsv. strofen består i, att blott en bistav finnes, troligen icke i, att i sista raden skalden åtnöjt sig med halvassonans, då **antapis**, fsv. *andadhis*, väl här uttalats som fvn. *andask* »dö», men väl i, att ordet är trestavigt och icke slutar på -i, liksom *landi*, och i att assonanserna äro långstaviga.